

NORPANBONGAUS

TIETOVISA

Tietovisa

Saimaannorppa on Suomen ainoa kotoperäinen nisäkäs samaan tapaan kuin esimerkiksi Australiassa asuvat kengurut.

Norppa on erittäin uhanalainen, sillä niitä on jäljellä vain hieman yli 300 yksilöä. Kalaverkot ja löysänieluiset katiskat sekä vähälumiset talvet ovat suurin uhka norpille ja niiden poikasille, eli kuuteille.

Katso dokumentti ja vastaa monivalintakysymyksiin.

Lisätietoja norpasta voit etsiä esimerkiksi Hito hyvät uutiset -sivuston artikkelista osoitteesta: <http://www.hitohyva.fi/norppapora-ja-15-muuta-jannittavan-kiinnostavaa-tietoa-saimaannorpasta-2/>

Bongaa Norpanbongaus-dokumenttielokuvasta vastauksia esitettyihin väitteisiin.

1) Norppabongarit nostavat purjeet Lappeenrannassa ja lähtevät seilaamaan kohti Suur-Saimaata. Miksi saimaannorppa asuu Saimaassa?

- a) Jääkauden loputtua alkoi maanpinta nousta, jonka vuoksi Saimaa eriytyi Jäämerestä ja Saimaalle jäänyt hyljepopulaatio alkoi eriytyä omaksi alalajikseen.
- b) Kaksi orpoa hyljettä suunnisti pohjoisnavalta etelään löytääkseen itselleen lämpimämmän kotiseudun.
- c) Norppia tuotiin Särkänniemen eläinpuistoon delfiinien kaveriksi Kaukoidästä, mutta kuljetusrekka kaatui ja norpat pääsivät luikkimaan Saimaan aaltoihin ja perustivat oman norppajengin järvelle.
- d) Ylälajike "hylje" oli varattu Itämeressä asuville norpille ja saimaannorppien täytyi keksiä jotain muuta.

NORPPANBONGAUS

TIETOVISA

2) Norppabongarit yrittävät kovasti nähdä norpan veden pinnalla, mutta se on vaikeaa, sillä norpat elävän pääasiassa sukelluksissa. Kuinka pitkään norppa pystyy pidättämään hengitystään?

- a) Pari minuuttia, eli saman verran kuin hyväkeuhkoinen ihminen
- b) Noin kaksikymmentä minuuttia, eli muutaman sukelluksen verran
- c) Noin kaksi tuntia - norppa on asunut vedessä niin pitkään, että se elää lähes kuin kala
- d) Kaksitoista tuntia, eli norppa käy pinnalla vain pari kertaa vuorokaudessa

NORPANBONGAUS

TIETOVISA

3) Vaikka bongarit ovat liikkeellä kesällä, pohtivat he myös norppien eloa talviolosuhteissa. Miten norppa pääsee jään päälle hengittämään talvisaikaan?

- a) Norpalla on niin vahvat kynnet räpylöissään, että se poraa itsensä jään läpi.
- b) Se hengittää ihollaan.
- c) Se nukkuu horroksessa läpi talven, joten norppa ei tarvitse raitista ilmaa talvella.
- d) Norppa rantautuu talveksi

4) Dokumentissa bongajaat lukevat purjehdusmatkalla tietokirjoja norpista. Niistä selviää muun muassa norppien tarvitseman ruoan määrä. Kuinka paljon norppa keskimäärin syö?

- a) Kilon päivässä eli noin 365 kiloa vuodessa
- b) Noin kaksi kiloa päivässä eli noin 730 kiloa vuodessa
- c) Vajaat kolme kiloa päivässä eli noin 1000 kiloa vuodessa
- d) Seitsemän kiloa päivässä eli noin 2500 kiloa vuodessa

NORPPANBONGAUS

TIETOVISA

**5) Norppabongarit ovat liikkeellä aurinkoisena päivänä.
Minkälaisissa olosuhteissa norppaa on otollisinta bongata?**

- a) Kiikaroimalla syksyisessä sateessa
- b) Tarkkailemalla korkeita kallioita pakkaspäivinä
- c) Seuraamalla moottoriveneiden jälkiaaltoja keskikesällä
- d) Tähytämällä loppukeväästä isoja rantakiviä

NORPPANBONGAUS

TIETOVISA

6) Norppabongarit toivovat norpan saapuvan heidän luokseen, mutta asetelma on hyvin vaikea. Saimaannorppa nimittäin pelkää ihmistä. Vai pelkääkö?

- a) Ei välttämättä pelkää avovesiaikaan vedessä ollessaan, se on utelias ja tarkkailee ihmisten toimia vedestä
- b) Ei pelkää, sillä se näkee ihmisen saaliina - norppa on petoeläin
- c) Pelkää, sillä ihmisen puheääni sattuu norppaa korviin
- d) Pelkää, koska ihminen vie norpan ravinnon.

7) Norpanbongaajien purjevene viistelee rantakiviä keskikesäiseen aikaan. Norppa on kuitenkin todennäköisesti helpointa bongata touko-kesäkuun vaihteen aikaan. Miksi?

- a) Pitkän talven jälkeen norpatkin haluavat lähteä vähän radalle katsastamaan meininkiä
- b) Niillä on silloin karvanvaihtoaika, ja hankaavat itseään kiveä vasten.
- c) Alkukesästä ei vielä hikoiluta paksun rasvakerroksen alla.
- d) Silloin kalat ovat aktiivisimmillaan.

8) Norpanbongaaja Muukkonen heiluttelee keppeä rantavedessä ja uskoo näin saavansa norpan huomion. Miten norppa suunnistaa saalistamaan kalaparvien luo?

- a) Sen kyljessä on tuntoviiva, jonka avulla norppa saa sähköiskunomaisia vinkkejä kalojen liikkeistä
- b) Norppa äänтелеe niin korkeilla ääniaalloilla, että sen räkäisy toimii lepakkojen tapaan kaikuluotaimena
- c) Norpan viikset ovat äärimmäisen herkät, ja se aistii niillä veden ja kalojen liikkeitä
- d) Norpat liikkuvat laumana ja lähettävät tunnustelijoita etsimään isoja kalaparvia.

9) Norpanbongaaja Koskinen esittelee dokumentissa hienon makkaraongen. Miksi norppa ei tarttunut herkulliseen syöttiin?

- a) Se on kasvissyöjä
- b) Se on kalansyöjä
- c) Makkara ei ole riittävän laadukasta ravintoa
- d) Norppa ei ehtinyt paikalle

10) Dokumentin lopulla lappeenrantalaislähtöinen artisti J. Kiesi esittää laulun "*Ei turhaan kuutteja kuuttien taivaaseen.*" Miksi verkkokalastuksen rajoitukset ovat tärkeitä noudattaa?

- a) Kuutit eivät osaa väistää verkkoa ja saattavat sotkeutua niihin ja hukkaa
- b) Kuutit saattavat syödä kaloja verkosta ja jäädä jumiin verkkoihin ja hukkaa
- c) Lain mukaan rajoituksia on noudatettava
- d) Jos kuutit kuolevat verkkoihin, ei kanta pääse kasvamaan ja norpat saattavat kuolla sukupuuttoon.

NORPANBONGAUS

TIETOVISA